

ANTIGONA

OSOBY

ANTIGONA, dcéra tébskeho kráľa Oidipa
ISMÉNA, jej mladšia sestra .
KREÓN, tébsky kráľ
EURYDIKA, jeho manželka
HAIMÓN, ich syn
TEIRESIAS, veštec
STRAŽCA
PRVÝ POSOL
DRUHÝ POSOL
NÁČELNÍK ZBORU
ZBOR tébskych starcov

*Dej sa odohráva pred kráľovským palácom
v Tébach v mýtickej dobe.*

PROLÓG

*Ráno. Antigona, s obetnou kanvicou v ruke,
vychádza s Isménou z paláca.*

ANTIGONA

Ó, povedz moja drahá sestra Isména —
vieš ešte o nejakom treste, ktorý
nevyskúšal na nás Zeus, aby sme už
za života odpykali Oidipovu vinu?
Niet bolesti, niet pohromy, niet
potupy, niet hanby, ktorá by sa nedala
nájsť v množstve našich utrpení!
Teraz tiež — vraj vládca vydal nový rozkaz!
Počula si o ňom? A či vôbec ešte nevieš,
že sa na náš rod zas valí nepriateľská zloba?

ISMÉNA

Neviem, Antigona. Od toho
dňa, ako zahynuli naši bratia, keď
si navzájom v tej istej chvíli spôsobili
smrť, mi chýba akákoľvek, zlá i dobrá
správa. Že vraj včera v noci odtiahlo
preč vojsko Argejcov — nič iné neviem. Nič,
čo by ma mohlo spraviť šťastnejšou, a nič,
čo by ma mohlo spraviť nešťastnejšou.

ANTIGONA

Myslela som si to — práve preto som ťa
vytiahla von z domu. Chcem sa s tebou
pozhovárať osamote.

ISMÉNA

Čo sa deje? Vidím, že
si niečím rozrušená!

ANTIGONA

Bodaj by som
nebola, keď Kreón ustanovil pohreb
so všetkými poctami len pre jedného
z našich bratov — druhému ich odoprel! Len
Eteokla vraj dá vložiť do hrobu tak,

ako káže mrav a tým mu zabezpečí
úctu tieňov v podsvetí — o mŕtvom tele
nešťastného Polyneika však mal pred občanmi
vyhlásiť, že nik ho nesmie prikryť
zemou ani oplakať! Že neoplakaný
a nepochovaný má byť ten sladký
poklad ponechaný za potravu dravým
vtákom! A ten príkaz vydal dobrý Kreón vraj
i pre teba i pre mňa — počuješ, i pre mňa —
a vraj práve kráča sem a tu svoj
výrok zopakuje všetkým, čo ho ešte
nepočuli. Berie to vraj veľmi vážne —
ktokoľvek by príkaz nedodržel, verejne
ho ukameňujú. Nuž tak je to. A
čoskoro sa zistí, či si šľachetná a či
si iba nešľachetná dcéra šľachetných!

ISMÉNA

Ak je tak, ako vravíš, čo tu ešte môžem
zachrániť, ja úbohá? Čo môžem spraviť?

ANTIGONA

Presne to, čo ja! Buď mojou pomocníčkou!

ISMÉNA

Pri čom? Aký smelý plán sa zrodil v tvojej hlave?

ANTIGONA

Pochováme brata.

ISMÉNA

Chceš ho
pochovať aj napriek hrozbe?

ANTIGONA

Pre svojho
a ak sa nemýlim i tvojho brata som
to rozhodnutá spraviť, aj keď budeš proti —
aspoň o mne nebudú môcť hovoriť,
že som ho zradila!

ISMÉNA

A ozaj vôbec
nemyslíš, ty smelá, na Kreónov zákaz?

ANTIGONA

Kreón nemá právo brať mi, čo je moje!

ISMÉNA

Beda nám je! Sestra, rozpomeň sa predsa na to,
ako neslávne a akou nenávisťou
obklopený zahynul náš otec, keď
si vlastnoručne vypichol, pod ťarchou viny,
z ktorej usvedčil sám seba, obe
oči! Rozpomeň sa, ako biedne — na povraze!
— ukončila život jeho manželka
a matka v jednej osobe! A do tretice —
rozpomeň sa, ako naši dvaja bratia,
neboráci, zahynuli v jeden deň,
keď zdvihli ruku jeden na druhého!
Pozri — len my dve už ostávame, najhoršia
však bude práve naša skaza, ak sa
nepoddáme výroku a moci vladára,
a porušíme príkaz! Musíme si
uvedomiť, že sme iba ženy, ktorým
neprisľúcha biť sa s mužmi, navyše ak
máme do činenia s vládou mocnejších, a
treba poslúchať nie iba v tomto prípade —
i v iných, hoci budú ešte bolestnejšie.
Nech mi naši mŕtvi v ríši tieňov
odpustia — no ja sa poddám presile a
budem poslúchať tých, ktorí vedú mesto.
Pokúšať sa o nemožné — to je šialenstvo.

ANTIGONA

Dobre — už ťa viac na to nejdem nabádať,
už by ma netešilo, ani keby si
sa nebudaj ty sama prišla núkať. Ty
buď rozumná a ja pochovám brata. Ak
ma za to čaká smrť — tak iste krásna.
Budem ležať s tým, kto mi je drahý, a zas ja,
keď vykonám ten zbožný skutok, budem
drahá jemu. Ver mi, že je dlhšia doba,
na ktorú sa treba zapáčiť tým pod zemou,
než doba, na ktorú sa môžem páčiť
týmto tu. Tam totiž budem ležať naveky.
No ty, ak chceš, maj v neúcte, čo uctievať
nám kážu bohovia.

ISMÉNA

Veď ja to tiež mám
v úcte, iba nie som schopná konať proti
vôli obce.

ANTIGONA

Dobrá zámienka. No ja už
pôjdem. Treba čím skôr vyhotoviť hrob.

ISMÉNA

Ach, nešťastnica, típnem strachom o teba!

ANTIGONA

O mňa sa neboj! Opatruj si svoje šťastie!

ISMÉNA

Keď to teda musí byť, nuž aspoň o tom
nikde nevrav, taj to a ja tiež to budem
všade tajiť!

ANTIGONA

Len to rozchýr! Tvoje mlčanie
mi bude sto ráz odpornejšie!

ISMÉNA

Vzblkneš vždy
pri veciach, z ktorých po mne beží mráz.

ANTIGONA

No aspoň cítim, že sa budem páčiť tam
kde sa chcem páčiť najviac!

ISMÉNA

Ak to zvládneš — pokúšaš
sa o nemožné.

ANTIGONA

Vzdám sa, keď to nepôjde.

ISMÉNA

Ak je to nemožné, aj pokus o to je
už zbytočný!

ANTIGONA

Kým budeš takto hovoriť
i ja i mŕtvy brat ťa budeme mať
v neláske. Len nechaj pekne na pokoji mňa
i moju nerozvážnosť, nech si vytrpím
tú hrôzu — nemôže byť taká, aby
preto moja smrť už nemohla byť krásna!

ISMÉNA

Nuž ak musíš, choď. Aj keď ťa ženie iba
šialenstvo, si drahá svojim drahým, a mne tiež.

*Antigona odchádza za mesto, aby pochovala brata, Isména sa vracia do
paláca. Vojde zbor tébskych starcov.*

VSTUPNÁ PIESEŇ ZBORU

ZBOR

Jasný lúč slnka, najskvostnejšie svetlo,
aké je na širokom nebi,
konečne z výšavy si opäť zlietlo
na sedmobránne Téby.
Ó, zlaté oko dňa, zas vychodiace
nad dirkajskými prúdmi,
to ty si donútilo pustiť liace
a odhadzovať zbroj
argejský beloštíty voj,
utekajúci pred našimi ľuďmi!

NÁČELNÍK ZBORU

Polyneikes, súc rozhnevaný sporom,
ktorý mal s bratom, priviedol ich sem.
Škrekotom orla bol ten huriavk, v ktorom
prepadol argejský voj našu zem.
Zbraní mal veľa.
Štít vedľa štítu — perut' biela.
Chocholy — hrdo zastoknuté do heliem.

ZBOR

Stál vôkol našich siedmich brán a hrotmi
oštepov pokúšal sa škrtiť
východy z nich. No musel utiecť do tmy
skôr, než si zamaškrtiť
stihol na našej krvi smädným hrdlom
a svojím ohňom smolným
zapáliť veniec hradieb. Pred tým krdľom
sa zrazu zdvihol mrak
a zaznel rev — to tébsky drak
sa vzchopil na odpor a zatriasol ním.

NÁČELNÍK ZBORU

Zeus vždy predovšetkým nenávidel

chvastínske jazyky a teda zvlášť,
keď ľudí pýšiacich sa zbraňou videl
valiť sa k nám, on ucítil k nim zášť
a bleskom šľahol
do muža, na víťazný hlahol
pripraveného práve na najvyššej z bášt.

ZBOR

Zem zdunela pod pádom jeho kostí,
hoci sa predtým tento ohňonos
na naše mesto rútil v divokosti,
podobný povíchríci. Smutný lós
si to k nám prišiel prevziať v plnej zbroji!
A iným iné prišlo vytrpieť:
sám veľký Ares, čo vždy vedľa Dia stojí,
zaháňal všetkých nepriateľov späť.

NÁČELNÍK ZBORU

Tak siedmich veliteľov nepriateľa
premohlo sedem veliteľov brán
a dvaja bratia svoje mŕtve telá
namiesto zbraní dali ako daň
na oltár Diov.
Obaja padli pod kopijou,
keď naraz zdvihli jeden na druhého zbraň.

ZBOR

Bohyňa víťazstva však, slávna Niké,
s jasotom vošla do bojovných Téb.
Už ďalej nehovorme o tragike
skončených bojov, ale radšej tep
nech sa nám teraz roztancuje v ľahkom
tanci a takto vstúpme do chrámov,
keď Téby celú noc sa zabávajú s Bakchom
a my keď sme pod jeho ochranou!

NÁČELNÍK ZBORU

Hľa — práve vychádza z paláca náš nový pán,
Menoikov syn Kreón, ktorý sa stal
po nedávnych udalostiach,
zoslaných na nás bohmi, vládcom mesta.
Ktovie, čo si vzal do hlavy, keď zvolal verejnou
vyhláškou toto mimoriadne zhromaždenie starcov?

PRVÉ DEJSTVO

Kreón vychádza z paláca.

KREÓN

Muži! Bohovia prudkou búrkou rozkymácali
loď nášho mesta, znova ju však
spolahlivo vzpriamili. Vás som si vybral
z množstva
občanov a poslal po vás poslov;
lebo viem, že ste vždy mali v úcte Laiov trón
a potom, keď bol vládcom Oidipus i
neskoršie, keď zahynul, ste zachovali
vernosť jeho potomkom. Tí, ako vieme,
mali zhodný osud, prišli o život v ten
istý deň, keď jeden zabil druhého a
obaja si pošpinili ruky bratskou
krvou — a tak som to teraz ja, čo zdedil trón
a všetku vládu na základe svojho
príbuzenstva s nebohými bratmi. Ale
pozrieť sa do duše muža, ohodnotiť
jeho srdce, jeho myseľ môžeme len
potom, keď ho uvidíme panovať a
slúžiť zákonom. Ja ako vždy, aj teraz
vyhlasujem: najhorší je občan, ktorý
riadi celé mesto, no keď treba, nevie
rady ani sebe, ľaká sa a drží
jazyk za zubami. Ďalej nemám v úcte
toho, kto si váži priateľa viac ako vlast.
Nech vševidúci Zeus dosvedčí, že nie
som z tých, čo mlčia, keď ich mestu hrozí
pohroma, a že sa nikdy nemôže stať
mojím priateľom muž, nepriateľský vlasti.
Veď
len vlast' je loďou našej spásy a len
vtedy, keď sa ona plaví s rovným ťažňom,
máme právo na priateľské city. V duchu
týchto zásad budem zveľaďovať štát. V ich

duchu je i rozkaz, práve vydaný,
o Oidipových synoch. Eteokla, ktorý
padol ako heros v boji za vlasť, prikazujem
prikryť rovom so všetkými posvätnými
obradmi, čo sprevádzajú do podsvetia
najsľávnejších mŕtvych. Avšak jeho brata
Polyneika, vyhnanca, čo sa sem vrátil,
aby obrátil na popol rodnú zem
a rodných bohov, aby vylogal krv
príbuzným a uvrhol vás všetkých do otroctva,
toho zakazujem poctiť poslednými
poctami aj oplakávať, nech ho,
nepochovaného, zohavia a zjedia psy
a dravé vtáky. Takáto je moja
vôľa. Odo mňa sa lotor nikdy nedožije
väčšej úcty ako statočný. Kto to
však s týmto mestom myslí dobre, uctím si
ho ako za živa, tak po smrti.

NÁČELNÍK ZBORU

Nuž teda
takto odmeňuješ, pane, priateľa
a nepriateľa vlasti. Ty máš právo
uplatňovať zákon na mŕtvych i na nás živých.

KREÓN

A vy budete mať dozor nad plnením
môjho rozkazu.

NÁČELNÍK ZBORU

Tú úlohu daj mladším.

KREÓN

Stalo sa. Pri mŕtvole sú stráže.

NÁČELNÍK ZBORU

Načo teda ešte aj nás poveruješ
dozorom?

KREÓN

Vy sledujte, či niekto nedostal
chuť porušiť môj rozkaz.

NÁČELNÍK ZBORU

Našiel by sa
blázon, ktorý by chcel zomrieť?

KREÓN

Áno, zomrel by.
No pre korisť už mnohí riskovali smrť.

Prichádza Strážca.

STRÁŽCA

Ó, pane, nemôže sa povedať, že som
sem prišiel rýchlo, že mám nohy na pleciach
a lapám dych. Mňa veru cestou párkrát
zastavili myšlienky a neraz som sa
zvrhol, rozhodnutý vrátiť sa. Raz duša
varovala: blázon, načo ideš ta, kde
očakávaš trest! A inokedy zas: čo
otáľaš, ty smelec, predsa neunikneš trestu,
ak to Kreónovi povie niekto
iný! V takých myšlienkach som bežal pomaly,
a preto sa mi krátka cesta stala dlhou.
Napokon som predsa nabral odvalu
prísť sem a dať ti správu, aj keď možno
pre teba je bezvýznamná. Slovom, prichádzam
sem s nádejou, že ma tu nečakajú horšie
veci, než mi určil osud!

KREÓN

Čo sa stalo,
že si takto klesol na duchu?

STRÁŽCA

Ó, dovoľ,
aby som sa najprv prihovril
za seba: ja som to nespravil a nevidel
som toho, kto to spravil, nebolo by teda
spravodlivé, keby práve na mňa mala
padnúť pohroma!

KREÓN

Máš čosi na rováši,
keď sa takto vopred brániš. Zrejme
nesieš veľkú novinku.

STRÁŽCA

Tam, kde sa stane hrozná
vec, je na mieste aj hrôza.

KREÓN

No tak vysyp
to už konečne a stráť sa!

STRÁŽCA

Už to sypem:
ktosi nám dnes ráno pochoval tú
mítvolu aj s príslušnými obradmi — a len
čo prikryl telo suchou prstou — zmizol!

KREÓN

Čo to počujem?
Kde je ten muž, čo mal tú smelosť?

STRÁŽCA

Neviem — zeme akoby sa netkla
motyka! Jej povrch ostal pevný, nerozrytý,
nikde ani koľaj ani šľapaj, vinník
zmizol bez stopy. Keď nám to ukazoval
strážca, čo mal rannú službu, mysleli
sme si, že sa stal hrozný zázrak. Mítve
telo bolo preč. Nie v hrobe, ukrýval ho jemný
prach — ten nasypal naň niekto, kto chcel
ostať bez hriechu. A nebolo tam ani
stopy po dravcovi a či psovi, ktorý by
sem prišiel trhať mítvolu. Hneď sme sa
zahrnuli výčitkami, strážca obviňoval
strážcu, takže keby došlo k bitke, ťažko
by sa našiel, kto by rozbraňoval. Veď
sme všetci boli vinníkmi, a predsa —
vinníka tú nebolo. Nik nechcel priznať, že
by čosi vedel. Boli by sme vzali
do rúk žeravý kus železa a prešli
cez oheň a prisahali pri bohoch,
že sme to nespravili a že nevieme,
čia je to myšlienka a kto ju uskutočnil.
Nakoniec, keď sme sa nemohli hnúť z miesta,
ktosi z nás dal návrh, ktorý všetkých zamrazil.
No zvesili sme hlavy, lebo bolo
ťažko čosi namietat', keď nikto nemal
lepší nápad. Navrhlo sa, že ti máme
všetko oznámiť, nič nezatajiť. Schválili

sme to a na mňa nešťastného padol žreb —
že musím splniť túto milú úlohu.

Nie je to pre mňa veľká radosť stáť tu,
ani pre vás pozerat' sa na mňa. Komu aj
by spravil radosť posol s mrcha zvestou?

NÁČELNÍK ZBORU

Pane môj, už hodnú chvíľu premýšľam, či
azda pôvodcami toho činu nie sú bohovia.

KREÓN

Mlč, ak ma nechceš svojou rečou
rozhnevať! Si napriek svojmu veku,
hlupák?
Že vraj bohovia sa starajú o túto
mítvolu! To trhá uši! Oni budú s úctou
pochovávať toho dobrodinca, čo
sem prišiel, aby zapálil ich chrámy,
ozdobené stĺpmi, aby rozvrátil ich
oltáre a zem a zákony? Kde si to vzal,
že bohovia si vážia zločincov? To nie
je možné! Zato istí občania už dávno
ťažko znášajú môj diktát, šomrú, tajne
krúčia hlavami a nedržia ich v jarme,
ako treba, ako si to želám!
Bezpečne viem, že to oni podplatili strážcov,
aby spáchali ten čin! Niet veru
pre človeka horšieho zla na zemi než striebro!
To aj mestá vyvracia a mužov ženie
do sveta, to rozum pomúti aj
statočným a naučí ich robiť hnusné
veci! Zvádza ľudí na chodníky zločinu
a vedie ich po cestách bezbožnosti.
Ale tí, čo za pomoci groša spáchali
ten zločin, dosiahli len jedno: skôr či
neskôr budú potrestaní! Dobre nastav
uši! Pri Diovi, ktorého mám v úcte,
prisahám, že ak mi nenájdete toho, kto
to spáchal, neuspokojím sa iba
s vašou smrťou, ale vás dám mučiť dotiaľ, kým
sa nepriznáte k tomu opovážlivému

činu, aby ste raz pre vždy vedeli,
že na zárobky máte chodiť ta, kde treba,
a že korisť nie je všetko! Veru
zistíte, že podlý zisk je pre človeka
väčším nešťastím než šťastím!

STRÁŽCA

Môžem ešte
niečo povedať, či mám už odísť?

KREÓN

Ty si nezbadal, že tvoje reči sa mi hnusia?

STRÁŽCA

Týrajú tvoj sluch, či tvoju dušu?

KREÓN

Nemáš jedno, odkiaľ vychádza môj hnev?

STRÁŽCA

Ja týram len
tvoj sluch, kým tvoju dušu týra páchatel!

KREÓN

Si prefíkané táradlo!

STRÁŽCA

To možno som,
nič zlého som však nespravil.

KREÓN

Ba spravil!
Zapredal si dušu!

STRÁŽCA

Beda, ak ma posudzuje
predstavený iba podľa predstáv!

KREÓN

Hraj sa so slovami, koľko chceš, no ak sa
vinník nenájde, vám ručím za to, že sa
presvedčíte, aké pohromy so sebou
nesie podlý zisk!

Kreón sa vracia do paláca.

STRÁŽCA

Kiež by sme ho len našli!
Osud rozhodne, či sa to podarí, či nie!
No nech sa stane tak či onak, ja sa ti

už neukážem na oči. A chválím
bohov za to, že sa nesplnili moje
predtuchy a môžem odísť s hlavou na krku!

Strážca odíde.

PRVÁ PIESEŇ ZBORU

ZBOR

Síl na svete je mnoho, ale nijaká
silnejšia ako človek, ktorý
aj do zúriacej víchrice a lejaka
sa púšťa, aby na pochmúrnom mori prerážal valmi vln,
čo kolíšu a oblievajú sťažne jeho lodí.
On aj Zem, v rade bohýň najvyššiu,
večnú a neúnavnú, každý rok
rozjatrí pluhom, keď sa jeho krok
za krokom koní borí do jej pôdy.

On krdle plachých vtákov chytá do nástrah
a od úpätia po úpätie
naháňa divé šelmy v horách nemá strach
a vrhá pevne upletené siete,
do ktorých morské tvory lezú mu.
Človek má dôvtip — preto neuniká
nič pred zámermi jeho rozumu.
Stíha zver najstrmšími chotármi,
hrivnatú šiju koňa ujarmí
práve tak ako neskrotného býka.

On hovoriť i bystro myslieť razom
sa naučil a kladie základy
mestám a vládne v nich a s krutým mrazom
a prudkým dažďom tiež si poradí,
lebo si nad hlavou vie strechu zdvihnúť
a s rozvahou sa díva na doby,
čo majú prísť, a iba smrti vyhnúť
sa ešte nedokáže,
vie však už, ako sa má zbaviť tiaže,
s ktorou naň doliehajú choroby.
No hoci múdrosť, vtip a silu obra

má v miere, ktorá báje prekoná,
on zlo je schopný konať v pätách dobra.
Ak žije správne, podľa zákona,
posväteného prísahou, je vlasti
na osoh, ale na jej záhubu,
ak do zla padne ako do priepasti.
Kto zotráva pri zle,
nech nikdy nie je hosťom mojej mysle
a ani hosťom môjho kozubu.

ſ

DRUHÉ DEJSTVO

Strážca privádza Antigonu.

NÁČELNÍK ZBORU

Čo to vidím? Som v rozpakoch!
Darmo by som tvrdil, že toto dievča nie je
Antigona, keď je to raz ona!
Nešťastná dcéra nešťastného Oidipa, čo to
znamená?
Azda ťa len neprivádzajú preto,
že si porušila kráľovský rozkaz
a prichytili ťa pri nerozvážnom čine?

STRÁŽCA

Toto je tá, čo pochovala mŕtve telo!
Prichytili smé ju pri čine. Kde nájdem
Kreóna?

NÁČELNÍK ZBORU

Tam ide, vyšiel z domu práve vhod!

Z paláca vychádza Kreón.

KREÓN

Čo máte? Komu vhod som vyšiel z domu?

STRÁŽCA

Pane, smrteľník sa nemá nikdy
nerozvážne zaprisahať, lebo jeho
predsavzatie nemusí byť správne. Vtedy, keď
si na mňa sypal svoje hrozby, som sa
dušoval, že sa tu nikdy viacej nezjavím.
No ktorá rozkoš by sa vyrovnala
náhlejšej radosti? Aj napriek prísaha som
znova tu a vediem dievča, ktoré bolo
pristihnuté, ako robí hrob. No teraz sa
už nevolilo žrebom. Tento úlovok
je môj a viacej nikoho. Ber si ju,
pane, čo chceš, sa jej vypytuj, a z čoho chceš
ju usvedčiť. Ale ja si iste zasluhujem,
aby som z tej pohromy už vyšiel bez viny a trestu.

KREÓN

Kde a ako padlo
do tvojich rúk toto dievča?

STRÁŽCA

Pri pochovávaní
brata. Tým je povedané všetko.

KREÓN

A si si tým istý? Vieš, čo vravíš?

STRÁŽCA

Videl som ju pochovávať mŕtve telo, ktoré
podľa tvojho rozkazu má ostať
nepochované. Je to, čo vravím,
zrozumiteľné a jasné?

KREÓN

Ako si ju zbadal? Ako prichytil?

STRÁŽCA

To bolo takto. Keď som prišiel späť
a keď som všetkým nahnal strachu tvojou
hrozbou,
hneď sme z hnijúceho tela odstránili
prach a dobre sme ho očistili. Potom
sme si sadli na svah, na ten záveterný,
aby na nás nešiel zápach z mŕtvoly.
Tam sme sa častovali hrozbami a
nadávkami, aby nikto neprestal mať
oči na stopkách. Čas bežal, guľa slnka —
stála rovno nad nami a horúčava —
na nevydržanie. Tu sa zrazu strhol
víchor, bol to taký vír od zeme po oblohu,
z lesa na rovine postŕhalo
všetko lístie, celé nebo zastrel oblak
prachu. Zavreli sme oči, no a znášali
to božie dopustenie. Potom, keď už bolo
po povíchrici, sme ich zas pootvárali
a zbadali sme toto dievča, ako
smutne kvíli. Takým hlasom kvíli vták,
keď nájde prázdne hniezdo, v ktorom nechal
mláďatá. A ona kvílila zas preto,
lebo uzrela tú holú mŕtvolu a hrozne

preklínala tých, čo si s tým dali
robotu. A začala hneď na mŕtvolu v dlaniach
nosiť suchý prach a kanvou z medi,
krásne tepanou, tri razy poliala hrob
na znamenie obety. Keď sme to uvideli,
hnali sme sa k nej a lapili sme ju.
A ju to vôbec nevystrašilo! Za vinu
sme jej kládli tento druhý priestupok
aj tamten prvý. Priznala sa k obidvom,
na moju veľkú radosť — no aj žalosť.
Človeku je veselo, keď ujde pohrome,
no býva nešťastný, ak vrhne do pohromy
svojich blížnych. Ale všetko mi je fuk,
len keď mám zdravú kožu!

KREÓN

Čo ty na to? Prečo
stojíš so zvesenou hlavou? Priznávaš sa,
a či popieraš?

ANTIGONA

Nič nepopieram.
Priznávam sa.

KREÓN

Môžeš ísť. Už nie si v podozrení.

Strážca odíde.

A ty hovor, bez vykrúcania a stručne:
vedela si o zákaze?

ANTIGONA

Akože by
nie, veď si ten zákaz vydal verejne!

KREÓN

A napriek tomu si sa odvážila?

ANTIGONA

Áno, lebo to bol zákaz, ktorý nepochádzal
od Dia a ani Diké, spoločníčka
bohov v podsvetí, nám nenariadila
nič podobné. Nuž usudzovala som, že
tvoj zákaz, vôľa smrteľníka, nemá takú
silu, aby rušil nenapísané

a neochvejné božie zákony. Tie preda
nie sú dnešné ani včerajšie, tie platia
od dôb, kam nám pamäť nesiahá, a
platia večne. Netúžila som byť postihnutá
trestom za ich porušenie, nezastrašili
ma ani tvoje hrozby. Že ma čaká
smrť? To viem aj bez teba. Smrť čaká všetkých,
A že zomriem predčasne? Tým iba získam.
Pretože ak niekto žije v stálom
utrpení ako ja, smrť sa mu stáva
vykúpením. Vôbec neplačem nad svojím
osudom. Ak by som pripustila, aby
zabitý syn mojej matky ležal nepochovaný,
to by ma bolelo — nič iné.
Ale keď sa тебе zdá, že som si počínala pochabo,
vedz, že ma z pochabosti obviňuje pochábel.

NÁČELNÍK ZBORU

To dievča asi podedilo hrdosť po otcovi.
Nevie ustupovať zlu!

KREÓN

No nezabúdaj, že tá
najneoblomnejšia myseľ sa vždy najskôr
poddá! Veď aj tvrdá oceľ skrehne, keď sa
rozžeraví na ohni, a potom praská,
ľahko sa dá lámať. A či nepokorí
divokého žrebca tenká uzda? Nepatrí
sa, aby hrdo zmýšľal ten, kto má len
postavenie otroka. A táto nielenže
sa dopustila jednej spupnosti, keď prestúpila
stanovený zákaz — ale dopúšťa
sa ešte druhej, keď sa mi tu
vysmieva a vychvaľuje svojím činom.
Keby som jej trúfalý čin nechal bez trestu,
bol by som ešte mužom? Bola by ním
ona! Preto môže byť aj dcérou mojej
sestry, môže mi byť stokrát príbuznejšou
ako celá rodina — dám kruto potrestať
aj ju aj druhú neter — bezpochyby
zločin vymysleli spolu. Privedte sem aj

jej sestru! Videl som ju pred chvíľkou
behať v dome ako pozbavenú zmyslov — tak
na seba zavše upozorňuje zlé
svedomie tých, ktorí potajomky osnovali
podlý plán. No nadovšetko nenávidím
toho, koho pristihli pri zločine
a snaží sa ho dodatočne skrášľovať.

ANTIGONA

Chceš ešte niečo iné ako moju smrť?

KREÓN

Nie, nechcem. Tvoja smrť mi postačí.

ANTIGONA

Čo teda váhaš? Mne sa bridí každé slovo
z tvojich úst a ani nechcem, aby sa mi
nebridilo, tebe sa zas iste bridí všetko
na mne. Ale uznaj — čím by som si mohla
získať väčšiu slávu než tým, že som
pochovala brata? Títo všetci by mi dali
za pravdu, no strach im zviazal jazyk. To len
tyranovi žičí šťastie okrem iného
i v tom, že môže hovoriť a robiť,
čo si zmyslí.

KREÓN

Tak to vidíš z celých Téb ty sama!

ANTIGONA

Vidia to aj ostatní, no
pred tebou sú ticho.

KREÓN

Nehanbíš sa, že sa
správaš ináč ako ostatní?

ANTIGONA

Je hanbou ctiť si brata?

KREÓN

A ten, koho zabil, to ti
nebol brat?

ANTIGONA

Bol, boli obaja z tej istej
krvi ako ja!

KREÓN

A prečo uctievaš tak
bezbožne len jedného?

ANTIGONA

Ten druhý brat by
nesúhlasil s tým, čo vravíš.

KREÓN

Akože by nie,
keď si ho nechceš ceniť viac než toho
bezbožníka!

ANTIGONA

Nebol predsa jeho otrokom!
Bol jeho bratom!

KREÓN

Ale plienil túto zem!
Tvoj druhý brat ju bránil!

ANTIGONA

Nieto medzi nimi
rozdielu pred tvárou smrti.

KREÓN

Vždy je rozdiel medzi zlým a dobrým!

ANTIGONA

Ale ja som
prišla na svet milovať, nie nenávidieť!

KREÓN

Ak chceš milovať — tak miluj v podsvetí! No
nado mnou, kým žijem, žena vládnuť nebude!

Z paláca privádzajú Isménu.

NACELNÍK ZBORU

Hľa, už je tu Isména —
a ako len narieka pre sestru!
A ako sa chmúri! Poriadne to pošpatilo
jej rumennú tváričku!
Poriadne zmokli tie čarovné líčka!

KREÓN

Tak čo ty? V dome si sa ku mne túlila
vždy ako had a tajne si mi pila krv
a ja som nevedel, že pestujem dve skazy,

člchajúce na môj trón! Vrav — priznávaš sa,
že aj ty si mala niečo spoločné s tým
pohrebom, či to chceš pod prísahou poprieť?

ISMÉNA

Priznávam sa. Ak s tým ona bude
súhlasiť, som pripravená niesť svoj podiel viny.

ANTIGONA

Ak je Spravodlivosť, toto nesmie dopustiť,
veď ty si váhala, a preto som
ŕa odmietla vziať so sebou!

ISMÉNA

No teraz, keď
si v tvrdzi, neváham a v búrke nešťastia
som na tej istej lodi ako ty!

ANTIGONA

Čí je to čin, vie Hádes, vedia to tí v podsvetí!
A nemám rada tých, čo majú radi iba slovami.

ISMÉNA

Ach, sestra, veď mi nebráň zomrieť
s tebou! Bude to môj posledný hold mŕtvemu!

ANTIGONA

Nie, so mnou nezomrieš a nič si
neprivlastníš z toho, čoho si sa ani
nedotkla! Ži — stačí moja smrť.

ISMÉNA

Čo za život to bude bez teba?

ANTIGONA

Na to sa spýtaj Kreóna,
veď iba oňho stojíš!

ISMÉNA

Čo máš z toho,
že ma týraš?

ANTIGONA

Ak môj výsmech bolí, bolí
predovšetkým mňa!

ISMÉNA

V čom ti mám teda pomôcť?

ANTIGONA

Zachráň seba. Nebudem ti závidieť.

ISMÉNA

Ó, sestra, nemôžem sa deliť o tvoj osud?

ANTIGONA

Vyvolila si si život a ja smrť.

ISMÉNA

Veď som ti povedala, prečo.

ANTIGONA

Chcela si sa zavďačiť tu týmto —
ja však tamtým v podsvetí.

ISMÉNA

A predsa sme dnes obvinené obidve!

ANTIGONA

Buď pokojná! Ty žiješ! Ale moja
duša patrí mŕtvym — dávno je už mŕtva.

KREÓN

Ako vidím, obidve tie dievčence
sa zbláznili. Tá jedna práve teraz, a
tá druhá asi vtedy, keď sa narodila.

ISMÉNA

V žiali človek stráca rozum, pane, aj
ten získaný, aj vrodenný.

KREÓN

Ty teda určite, keď si sa rozhodla so zlými páchať

ISMÉNA

A načo mám žiť sama, bez sestry?

KREÓN

Už mi ju nespomínaj! Tej už akoby tu nebolo.

ISMÉNA

Chceš ozaj zabiť snúbenicu
svojho syna?

KREÓN

Sú aj iné, s ktorými
sa dajú robiť deti.

ISMÉNA

Ale títo dvaja
akoby sa našli!

KREÓN

Hrozná je i pomyslieť,
že toto bola skoro moja nevesta!

ISMÉNA

Ach, milý Haimón, ako málo si
ta otec váži!

KREÓN

Ideš mi už na nervy
aj ty aj tvoje reči!

ISMÉNA

Naozaj chceš
syna o ňu olúpiť?

KREÓN

Ja nie! To Hádes
prekazuje ich sobáš!

ISMÉNA

Teda trváš na tom,
že má zomrieť?

KREÓN

Zomrie — a ty s ňou! Sem, sluhovia
a berte obe do domu! Tie ženy treba
dobro uväzniť a strážiť! Pretože
i najhrabrejší berú nohy na pleciah,
keď vidia, že sa blíži koniec života!

Sluhovia odvádzajú Antigonu a Isménu do paláca. Kreón zostáva.

DRUHÁ PIESEŇ ZBORU

ZBOR

Blažení, ktorých život nezakúsil strasť.
Veď komu boží úder iba raz dom rozkýval,
toho rod sa už nikdy nedokáže striasť
pohrôm, čo valia sa naň ako valný val
morských vln, divým tráckym víchrom hnaných
nad temnotami dna, aj čierny kal,
zvírený v hĺbinách, sa objavuje na nich
a spolu s nimi ako šelma zúriaca
sa vrhá na breh, ktorý pod ich ťarchou buráca.
Hľa, od pradávna trvá príval príkorie,
ktoré sa valia na nešťastný labdakovský dom,
na každé pokolenie zvlášť — to niektorý
z bohov ich ustavične sŕha do pohrôm.
Najmladšia ratoliestka v Oidipovom

dome len chvíľu krásli rodostrom—
a už je posotená nerozvážnym slovom
a zaslepením zmyslov pod vražednú zbraň
bohov a brány podsvetia sú pred ňou dokorán.
Ó, Zeus, keď sa deje tvoja vôľa,
človečia márnomyseľnosť ju nezastaví.
Tú ani Spánok, ktorý všetko zdolá,
nemôže premôcť, ani bez únavy
plynúce mesiace! Ty, večný, nestarnúci,
panuješ na Olympe, ktorý zlatne
v planúcom svetle. A tak pre budúci
čas — ďaleký aj blízky — budú platné
tie isté zákony, čo pre minulý:
keď dosiahla sa miera, neminuli
pohromy nikoho, aj keď im čelil zdatne.
Dúfať je neisté — a predsa to je
útecha, ku ktorej sa utiekajú mnohí
a za skutočnosť vydávajú svoje
lahkomyselné túžby. A kým nohy
im oheň nespáli, sa klamú nádejami
a netušia nič zlé. Hľa, akú gnómu
vyslovil ktosi, učenosťou známy:
že zlo sa ako dobro javí tomu,
koho chce viesť na pokraj tragédie
sám boh, ten človek iba krátko žije
v šťastí — a vlastne stále čaká na pohromu.

TRETIE DEJSTVO

Prichádza Haimón.

NÁČELNÍK ZBORU

Ide Haimón, tvoj najmladší syn.

Čo ho sem vedie?

Trápi ho osud nevesty a prekazený sobáš?

KREÓN

Dozvieme sa to. Lepšie ako veštcí. Syn
môj, neznenávidel si hádam otca, keď
si počul rozsudok nad svojou verenicou?
Alebo aj tvoje city závisia
od mojich rozsudkov?

HAIMÓN

Som, otče, tvoj. Máš dobré
názory a nimi riadiš moje, ja
to vítam. Viac než všetky sobáše si cením
tvoju radu, ktorej ďakujem za správny smer.

KREÓN

Tak veru, syn môj, treba rozmýšľať
a nad iné si vážiť vôľu otca. Prečo
ľudia túžia po deťoch? A čo im
doma vstúpajú? Chcú, aby sa
ich nepriateľom odplácali zlom, no aby
na otcovho priateľa sa pozerali s takou
úctou ako na otca! Čo povedať však
o takom, čo poprivádzal na svet nezdarené
deti? Ten si splodil starosti
a škodoradosť v očiach nepriateľov! Preto, syn
môj, nikdy nepodľahni rozkoši a nestráť
hlavu pre ženu. Zlá žena v dome — aj
jej objatie ťa mrazí. Zlého druha mať
je peklo. Preto odvrhni to dievča ako
nepriateľa, nech si hľadá snúbenca
tam — v podsvetí! Ju jedinú som pred svedkami
pristihol pri porušení môjho
rozkazu. A aby ľudia nevraveli, že

som luhár, usmrím ju. Môže, koľko sa jej zachce, vzývať Dia, spasiteľa rodu! Keby som vo vlastnom dome trpel takú neposlušnosť, čo už potom môžem čakať od cudzích? No kto je mužom na mieste vo vlastnom dome, ten aj štátu velí spravodlivo. Preto ten, čo spupne porušuje zákon, ten, čo by chcel rozkazovať vládcovi, nech veru nečaká na moju chválu. Koho si ľud zvolí, toho treba poslúchať tak v malých, ako veľkých veciach, v zlých tak ako v dobrých. Poslušného muža si viem predstaviť aj na tróne, na takého spoľahnem sa v krutom boji. Nič však nie je horšie ako neposlušnosť! Ona ničí mestá, rúca ľudské príbytky a zoradené šíky obracia na pomätený útek. Naopak — z tých, čo si dajú povedať, sa môžu mnohí, vďaka poslušnosti, zachrániť. A preto treba dodržiavať rozkazy a nikdy nepodľahnúť žene. Ak už podľahnúť, tak radšej mužovi. Ved' kto by túžil počuť, že je slabší ako žena?

NÁČELNÍK ZBORU

Myslím, ak ma neklame sluch starca, že čo vravíš — dobre vravíš!

HAIMÓN

Bohovia,
môj otče, dali ľuďom rozum, najcennejšiu vec, čo máme. A ja nemôžem a nechcem tvrdiť, že si nehovoril správne. Ale dobrý môže byť aj názor iného! Mám väčšiu možnosť než ty sledovať, čo ľudia hovoria, čo robia, s čím sú nespokojní. Ved' pred tvojím prísnyim okom by sa prostý človek neodvážil vraviť veci, z ktorých by si nemal radosť. Ale moje ucho tajne vypočulo, ako celé mesto

ľutuje to dievča! Nikomu sa nepáči, že ona, ktorá si to zasluhuje najmenej zo všetkých žien, má biedne zhytnúť za svoj slávny skutok! Vracia, že ak zabránila mäsožravým psom a dravým vtákom roztrhať to pohodené telo svojho brata, ktorý padol v boji, patrili by jej skôr veľkolepé počty. To je názor, ktorý šeptom vyslovuje celé mesto. Otče! Nieto statku, čo by mi bol drahší ako tvoje šťastie! Ako býva pýchou otca dobrá povest' detí, pýchou dieťaťa — tou najväčšou — je dobrá povest' otca. Nebuď teda ďalej presvedčený, že je správne iba to, čo povieš ty, a iné nič! Ten, kto si myslí, že len sám je rozumný, že jedine on má dar jazyka a ducha, býva obyčajne prázdny. Ani pre takého muža, ktorý mnoho pozná, nie je hanbou ešte mnohému sa priučiť a nebyť tvrdohlavý. Či si stromy v rozvodnených prúdoch nechrania svoj kmeň a konáre tým, že sú ohybné? Tie, čo sa vzoprujú, prúdy od koreňa vyvrátia. A takisto sa s loďou prevrhne a plaví hore dnom ten človek, ktorý pevne napne laná plachiet vtedy, keď má povoliť. Nuž povol' radšej, pozmeň ten svoj krutý rozsudok! Ak môžem, napriek tomu, že som mladší, povedať svoj názor, tak si myslím, že niet vari lepšej túžby, ako túžba stať sa mužom, čo si so všetkým dá rady. Každý sa ním, pravda, nestane — ved' je to zriedkavosť — a vtedy treba poslúchať tých, ktorí dobre radia.

NÁČELNÍK ZBORU

Pane, ak ti radí dobre, daj sa poučiť!
Aj ty! Ved' múdro hovoríte obaja.

KREÓN
Mám hádam v tomto veku chodiť
k nezrelému mladíkovi po rozum?
HAIMÓN
Vždy lepšie ako po nepravosť! Ak
som mladý, nedívaj sa na môj vek, hľad' na vec!
KREÓN
Na akú vec? Mám sa hádam dívať s úctou
na neposlušnosť?
HAIMÓN
O úctu k mrzkej veci
by som nikdy nežiadal!
KREÓN
No práve tento
neduh mala ona!
HAIMÓN
Mienka tébskych
občanov je iná.
KREÓN
Občania by chceli
rozhodovať o tom, čo mám robiť?
HAIMÓN
Podľa slov
si ty ten nezrelý.
KREÓN
Mám vládnuť v mene
iných, a nie vo vlastnom?
HAIMÓN
Ak štát si niekto
prisvojí, je po štáte.
KREÓN
Čo nepatrí štát
tomu, kto v ňom vládne?
HAIMÓN
Musel by si vládnuť
pustej zemi!
KREÓN
On sa tuším nechce vzdať tej ženy!

HAIMÓN
Ak si ženou — áno. Pretože mi ide
o teba!
KREÓN
Lump! Tebe ide o to
uprieť pravdu otcovi!
HAIMÓN
Len preto, že sa
prehrešuješ proti pravde.
KREÓN
Je to hriech, keď chránim
svoju dôstojnosť?
HAIMÓN
Tú neuchrániš tak,
že budeš šliapať na dôstojnosť bohov!
KREÓN
Och, ty nízky duch, si zotročený ženou!
HAIMÓN
Zato aspoň neotročím zlu!
KREÓN
A každým slovom sa jej zastávaš!
HAIMÓN
Nie iba jej — aj teba,
seba, bohov podsvetia!
KREÓN
Za manželku
ju živú nedostaneš!
HAIMÓN
Dobre, ale potom
zomrie ešte ktosi ďalší!
KREÓN
Bezočivec!
Ty sa ešte vyhrážaš?
HAIMÓN
Je vyhrázaním,
ak ťa odrádzam od nerozumnej veci?
KREÓN
Chceš mi s plačom nalievať ten rozum, ktorý nemáš?

HAIMÓN

Keby si mi nebol otcom,
povedal by som, že si sa zbláznil.

KREÓN

Otrok ženy! Dost' už táranín!

HAIMÓN

Chceš urážať, no urážky ťa dráždia.

KREÓN

Vážne? Potom teda
pri Olympe prisahám, že tvoje urážky
sa neobídu bez trestu!

Kreón posiela po Antigonu.

Hej, sem s tou potvorou,
nech ihneď zomrie, pred očami svojho ženícha!

HAIMÓN

To vypustí z hlavy. Pred mojimi
očami ju nezabiješ. Ale
ani tvoje oči, otče, ma už nevidia.
Zlosť si vylej na tých, čo sú ochotní to znášať!

Haimón odíde.

NÁČELNÍK ZBORU

Pane môj, ten mladík odišiel
preč s hnevom. Keď
sa taká mladá myseľ
rozruší — mám obavy.

KREÓN

Nech ide, kam len chce,
a nech sa namáha aj nadľudsky — on
osud tých dvoch dievčat nezmení!

NÁČELNÍK ZBORU

Chceš hádam
poslať na smrť obe?

KREÓN

Pravdu máš, tú, čo si
nepálila prsty, ušetším.

NÁČELNÍK ZBORU

A akú smrť si vybral pre tú druhú?

KREÓN

Vyvedú ju
do pustatiny a za živa ju pochovajú
v skalnej hrobke. Bude dostávať len
toľko jedla, koľko kážu bohovia — tak
naše mesto nepoškvrní hriech. Tam môže
vzývať Háda, jediného z bohov, ktorého
si ctíla. Možno jej dá ešte chvíľu
požiť. Potom aspoň zistí, aká zbytočná
je úcta k tomu, čo je už raz v podsvetí.

Kreón odíde do paláca.

TRETIA PIESEŇ ZBORU

ZBOR

Ó, Eros, neporaziteľný v boji,
ty, ktorý všetko na svete máš v moci,
ty, pri ktorom sa panna upokojí,
keď po jej hebkých líkach pôvab noci
rozlievaš, ty aj morské nebezpečie
prekonáš, ty aj v chajdách spíš a hoci
by ako chcel, pred tebou neutečie
nijaký z krehkých smrteľníkov, ani z bohov
a koho zmocníš sa, ten šalie z toho.
Ty si aj zbožne zmýšľajúcich ľudí
priviedol k neodpustiteľným činom
a ty si to, kto práve teraz budí
aj nedorozumenie medzi synom
a otcom — a zas víťazstvo sa kloní
k pôvabu, ktorý planie v nevestinom
oku, veď človek vie aj nad zákony
moci dať pôvab — a tak bez boja a skrytá
napokon zvíťazí vždy Afrodita.

ſ

ŠTVRTÉ DEJSTVO

Sluhovia privádzajú z paláca Antigonu.

NÁČELNÍK ZBORU

Pri pohľade na toto musím už
i ja porušiť vladárove rozkazy.
Ako mám zadržať slzy,
keď vidím kráčať Antigonu
do tej svadobnej komôrky,
z ktorej už nevyjde?

ANTIGONA

Rodáci moji, teraz podte sa
pozeráť na mňa, v akej hroznej biede
tu kráčam, ako celé nebesá
a slnko objíma môj zrak — ó, veď je
to naposledy! Lebo mňa už vedie
nám všetkým spoločný boh Hádes k brehu
Acheronu a musím ta ísť živá
ja, čo som nepoznala ešte nehu
manžela, ktorej nikto nepozýva
svadobných hostí, ktorej nezazvučí tón
svadobných piesní! Môj muž — Acheron!

NÁČELNÍK ZBORU

No vstupuješ do temnej skrýše hrobu
s vavřínom slávy! Chváloreč
ŕa sprevádza! Ty ani na chorobu
nezomrieš, ani ostrý meč
ti život nevezme! Ty z vlastnej vôle
za živa — ako nikto z ľudí — kráčaš dole!

ANTIGONA

Rozprávali mi, aký zúfalý
bol osud, ktorý mala Tantalova
dcéra, keď zrazu vrástla do skaly
v podobe brečtanu a z jeho krovia
tam na sipylských výšinách sa znova
a znova nesie nárek! O bezbrehom
žiali tej ženy rozšíril sa ľudom

chýr, že z jej očí, dažďami a snehom
umývaných, sa stále valia prúdom
na jej hrud' slzy! Nuž či nie je ako ja?
Skala mi má byť miestom pokoja!

NÁČELNÍK ZBORU

Ona však mala božský pôvod,
a ty len ľudský. To je dôvod
tešiť sa, že ŕa teraz pochová
hrob, aký dostávajú bohovia!

ANTIGONA

Ó, beda, som ti ešte na posmech
a za živa ma haniš! Aká to je
náhlivosť? Prečo nedovolíš, nech
pokojne zomriem? Ó, ty mesto moje,
ktoré mi nevykročíš na pohreb,
ó, Dirké, prameniaca v tejto zemi,
ó, sväté háje na okraji Téb,
keď iné nič, tak aspoň dosvedčte mi,
že nikým neoplakaná a krutým
rozkazom pohnaná sa živá rútim
do hrobu! Chcú ma držať ukrytú
pred živými aj mŕtvymi! Ó, čo ma
viac môže bolieť? Ja nesmiem byť doma
ani tam, v ríši tieňov, ani tu!

NÁČELNÍK ZBORU

Na vrchol odvahy ŕa sila
vyniesla, no tam narazila
na vysoký trón Práva! Lebo máš,
dievčatko, hriechy predkov na príťaž.

ANTIGONA

Hovoríš, aby si ma zasiahol
v pamäti na najcitlivejšie miesto,
kde skrývam nekonečne ŕažký bôľ
nad osudom, čo stihol naše mesto
a môjho otca — lebo nepriazeň
je stále v päťách slávnym Labdakovcom!
Ó, hriešne lôžko matkino a ten
jej krvismilný sobáš s mojím otcom,
ktorého som ja, nešťastnica, plodom

a nevydatá, prekliata mám vchodom
hrobu ísť teraz za nimi! A tiež
tá tvoja svadba, braček, bola kliatbou
postihnutá — veď vedel si tou svadbou
zničiť mňa živú, hoci nežiješ!

NÁČELNÍK ZBORU

Uctiť si mŕtvych — to je zbožné.
No považujem za nemožné
vzdorovať mocným. Už vás veru dost
zabila takto vlastná horlivosť.

ANTIGONA

Bez slz a priateľov a svadobných
piesní ma odvádzajú do jamy
hrobu a neľutuje nikto z nich
mňa, úbohú, že svetlo slnka mi
vytrhnúť idú navždy z očí v tejto hroznej chvíli!
Niet toho, kto by vypustil z úst vzdych!
Nad mojou smrťou nikto nezakvíli!

Kreón vychádza z paláca.

KREÓN

Čo neviete, že pred smrťou nik dobrovoľne
neprestane nariekať, aj keď si plačom
málo pomôže? Už konečne ju
odvedte a zatvorte ju do kamennej
hrobky, ako som vám kázal! Potom odíďte,
nech sama si už rozhodne, či zomrie
a či bude radšej pochovaná za živa!
My, čo sa toho týka, ostávame
čistí. Zbavujeme ju len styku s ľuďmi.

ANTIGONA

Ó, ty hrobka, svadobná sieň moja, moje
večné väzenie! Tak teda idem k svojim
mŕtvym! Veľa už ich je u Persefony
v podsvetí a dnes tan. zostúpim ja posledná
a najbiednejšia z nich, skôr než som
vyčerpala
mieru svojich dní! Mám iba jednu
nádej — že tam budem milá otcovi aj matke,

milá tebe, drahý brat! Veď som vás
mŕtvych vlastnoručne umyla aj obliekla,
aj obeť som vám vykonala na hrobe!
Hľa, Polyneikes! Za to, že som pochovala
tvoje telo — táto odmena! Môj drahý
braček, Kreontovi sa to zdá byť
zločinom a bezočivosťou! A tak ma
dáva odvliecť násilím! Ja, panna, ktorá
ešte nevie, čo je svadobný spev, čo je
manželstvo, čo deti, musím odísť, opustená
priateľmi — a za živa! — do ríše mŕtvych!
Aký boží zákon som to porušila?
Oplatí sa ešte pozdvihnúť, mne
nešťastnej, tvár k bohom?
Kde mám hľadať pomoc?
Zbožný čin mi vyčítajú ako bezbožnosť!
Ak sa aj bohom vidí správnym moje
potrestanie, možno v Háde prídem na to, v čom
som chybila! Ak ale urobili
chybu pozemšťania, nežičím im väčšie zlo,
než akého sa dopúšťajú voči mne!

NÁČELNÍK ZBORU

Stále ju to drží.

KREÓN

Veď sluhovia, čo ju majú odvieť, budú
s plačom pykať za svoju lenivosť!

ANTIGONA

Beda, z tých slov som vyrozumela,
že moja smrť sa blíži.

NÁČELNÍK ZBORU

Nebudem ťa utešovať nádejou,
že je to ináč — je to tak.

ANTIGONA

Ó, moje rodné Téby, moja vlasť!
Bohovia, uctievaní predkami!
Už idem na smrť! A vás o účasť
žiadam, ó, ľudia, buďte svedkami,
ako mne, poslednému kvetu kráľovského rodu,
za zbožný skutok spôsobujú strasť

tí, čo ma vedú k hrobovému vchodu!

Sluhovia odvedú Antigonu.

ŠTVRTÁ PIESEŇ ZBORU

ZBOR

Aj osud Danae mal svoje premeny:
zriekla sa svetla nebies v sieni z kovu,
do skrýše, podobajúcej sa rovu,
ju dali, ako keby nebol vznešený
jej rod a ako keby nenosila
Diov plod, čo jej zasial do lona
zlatý dážd' — taká ukrutná je sila
osudu! Áno, pred ňou poklonia
sa všetky statky, všetky zbrane, všetky valy
a všetky koráby, čo na horizont vyplávali!
Aj Lykurgovi, vladárovi Edonov,
nasadil Dionýzos putá, lebo
mal reči, ktoré urážali nebo
a žalár v lone skál mu vybral za domov!
Ten trest na jeho rozbúrenú myseľ
a vzdor mal zapôsobiť ako liek.
On iste pochopil, čo za nezmysel
bol dráždiť boha v kruhu bakchantiek!
Veď vyrušoval rozjasaný sprievod fakií!
Veď všetky múzy, milovníčky hudby, sa ho zľakli!

§

PIATE DEJSTVO

Prichádza Teiresias vedený chlapcom.

TEIRESIAS

Otcovia Téb, nás dvoch sem po spoločnej
ceste viedol jeden zrak — tak chodia slepci,
potrebujú sprievodcu.

KREÓN

Čo nového nám
nesieš, starec Teiresias?

TEIRESIAS

Poviem ti to, sľúb
však, že sa veštbe podrobíš.

KREÓN

Vždy doteraz
som dal na tvoju radu.

TEIRESIAS

Preto aj si šťastne
viedol koráb mesta.

KREÓN

Môžem potvrdiť,
že tvoje rady boli prospešné.

TEIRESIAS

Nuž vedz,
že práve si na ostrí osudu!

KREÓN

Čo pod tým
myslíš? Tvoje slová mrazia.

TEIRESIAS

Vypočuj si ma a všetko budeš vedieť. Keď som
zasadol dnes v starom sídle veštcov, kde sa
zhromažďuje všetko vtáctvo, začul som vo vtáčích
hlasoch čosi nezvyčajné; divoký
a zlostný škrekot. Pochopil som, že sa bijú —
veď som dobre počul údery ich krídel.
Zľakol som sa, rýchle som chcel na oltárnom
obetisku spáliť obeť, ale

obeť nevzbĺkla a z mäsa tiekol do popola
iba rozpustený loj. Ten škvrcal, dymil
a len žlč sa rozprskla na všetky strany,
kyty ležali však na ohnisku holé,
iba trochu oškvrknuté. A môj chlapec
vravel, že sa obeť nedarí a všetky
znamená sú zlovestné. Ten chlapec je
mi totiž vodcom, ako ja som vodcom iných.
Ty si to, kto vrhá našu obec
do nepriazne! Lebo na oltáre a na sväté
kozuby nám psy a vtáky trúsia mäso,
ktoré driapu z tela nešťastného
Oidipovho syna! Preto bohovia už
nechcú od nás prijímať dym obetí a prosby,
preto nepočujem dobrú správu z hlasu
vtákov — veď ich sýti krv a mäso
zabitého muža. Rozváž si to, synu! Všetci
ľudia sú si rovní v tom, že robia chyby,
preto nenazývam nerozvážnym muža,
ktorý pochybil a padol do nešťastia,
ak má vôľu ustúpiť a chybu
napraviť. No tvrdohlavosť je znak bláznovstva!
Nuž ustúp tomu mŕtvemu a dožič jeho
telu pokoja. Čo je to za hrdinstvo
po druhý raz zabiť mŕtvolu? Ver, dobre
radím, s dobrým úmyslom a prijať
dobrú radu, z ktorej plynú osoh, nie je hanba.

KREÓN

Starče, všetci na mňa mierite tak ako
lukostrelci do terča, aj tvoje
jasnovidné umenie je proti mne! No
veštecký cech ma už dávno zapredal a zradil!
Len si úžerníčte, nakupujte kov
zo Sárd a zlato z Indie, no Polyneika
nepochováte! Nech uchvátia ho orly
samotného Dia a nech vzlietnu
s pokrmom až k jeho trónu — nedostanem strach
z tej poškvrniny a nečiovolím pohreb!
Poškvrnenie bohov človekom je predsa

vylúčené! Zato tebe, Teiresias,
vravím, že i najmúdrejší môže padnúť
do hanby, ak slovom krásli hnusné myšlienky.

TEIRESIAS

Ach!

Je vôbec ešte človek, ktorý vie —

KREÓN

Čo také?

Akú všeobecnosť ideš zasa vyhlásiť?

TEIRESIAS

že najlepšie zo všetkých imaní je rozvaha?

KREÓN

Tak ako hlúposť z chorôb najhoršia!

TEIRESIAS

Tou chorobou však trpíš práve ty!

KREÓN

Si veštec. Túto urážku ti nevrátim.

TEIRESIAS

Už si to urobil, ak tvrdíš, že je moja
veštba lživá.

KREÓN

Každý veštec myslí iba na striebro.

TEIRESIAS

Ba práve tyran má rád hnusný zisk!

KREÓN

Vieš, že čo vravíš, vravíš kráľovi?

TEIRESIAS

Čoby som nevedel, veď za trón vďačíš mne!

KREÓN

Si múdry veštec, no rád krivdiš.

TEIRESIAS

Ty ma dráždiš,
aby som ti povedal, čo skrývam v srdci.

KREÓN

Len to povedz — ale pusti pri tom z hlavy zisk!

TEIRESIAS

Ten tvoj by som už darmo držal v hlave.

KREÓN

Ja ti nezaletím, na to vezmi jed!

TEIRESIAS

Nuž dobre, teda vedz, že slnko neopíše
na nebesiach mnoho kruhov, a už budeš
musieť za tých mŕtvych platiť jedným mŕtvym
z vlastnej krvi. Lebo ty si pod zem
uvrhol, čo bolo na zemi, a život
nehanebne zavrel do hrobu a naopak,
zas mŕtvemu si uprel obrad pohrebu
a brániš mu tak odísť do podsvetia
k bohom. Ani božstvá nebies nemajú
na také čosi právo, a ty im ho vnucuješ!
A preto Fúrie, tie pomstiteľky
podsvetia i bohov, číhajú už na teba
a chystajú ti rovnocenný trest! No?
Hovoril som pre zisk? Presvedčíš sa o tom
zakrátko, keď v tvojom dome zaznie nárek žien
i mužov! Urážal si ma a ja som ti
to v hneve vrátil ako lukostrelec — v tvojom
srdci väzia strely, ktorých páľčivosti
sa už nezbavíš!
Pod', chlapče, veď ma domov,
nech si tamten môže vyliat' zlobu
na mladších a nech sa naučí mať rozvážnejší
um a pokojnejší jazyk, než mal dnes.

Teiresias s chlapcom odchádza.

NÁČELNÍK ZBORU

Pane, ten muž sa vzdialil s hrozným proroctvom!
A nepamätám, hoci na hlave mi čierne
vlasý dávno vystriedali šediny,
že by sa v jeho veštbách mestu našla lož!

KREÓN

I ja to viem a znepokojuje ma to.
Je hrozné ustúpiť, no ešte hroznejšie
je vzdorovať a na hlavu si strhnúť skazu!

NÁČELNÍK ZBORU

Synu Menoikov, tu treba rozvahu!

KREÓN

A čo mám spraviť? Povedz, poslúchnem.

NÁČELNÍK ZBORU

Chod', vypuť dievča z podzemného väzenia a
pochovaj tú pohodenú mŕtvolu!

KREÓN

Ty teda radiš ústup?

NÁČELNÍK ZBORU

Áno, a to rýchly,
pane, lebo bystronohý boží trest je
hriechu stále v päťách.

KREÓN

Ach, len ťažko mením
svoje rozhodnutie. Ale s osudom sa
nedá bojovať.

NÁČELNÍK ZBORU

Len chod' a nenechaj nič
na iných, sprav všetko sám!

KREÓN

Nuž idem, rovno
odtiaľto. Hej, sluhovia! Hej, kde ste ktorý?
Sem sa všetci! Berte sekery a rýchlo
na tú lúku za mestom! A potom, keď už
mením svoje rozhodnutia, vypustím aj
dievča; sám, tak ako sám som ju dal uväzniť.
Mám dojem, že vie dobre žiť len ten, kto
každodenne dodržiava platné zákony.

Kreón odíde.

PIATA PIESEŇ ZBORU
ZBOR

Ó, Bakchus, ty dieťa Dia
a Tébanky Semely,
teba pozná Ikária
a rady ťa videli
aj Eleusinské pláne,
kde Demetra má svoj raj,
ale vždy ti srdce vzplanie,
keď ťa volá rodný kraj,
kde tancujú v tóni dubov
bakchantky, kde tečie prúd

Ismenu, kde z dračích zubov
vzišiel v poli tébsky ľud.
Teba často vítal dymom
Parnas! Nie si neznámy
kastalskému žriedlu — pri ňom
s koryckými nymfami
rád pobudneš v tanci! Teba
pozná nyské pohorie,
čo ovíja okraj neba
brečtanom! Aj prímorie,
kde sa rodí bujná réva!
A všade znie jeden hlas —
nymfy, brečtan, réva spieva:
„Do rodných Téb vráť sa zas!“
Toto mesto miluješ —
veď než boh ju bleskom zrazil,
milovala Téby tiež
tvoja matka. Preto azyl
v tebe hľadáme. Ó, kiež
cez búrlivý morský prieliv a či
z Parnasu nám prídeš pomôcť,
keď nás osud tlačí!
Ó, ty vodca zboru hviezd,
nech ťa svetlo obkolesí!
Ó, Diov syn, na počesť
ktorého sú nočné plesy,
kiež ťa uvidíme viesť
naším mestom do samého rána
bakchantky, čo tancom chvália
Iakcha, svojho pána!

ſ

EPILOG

Prichádza Prvý posol.

PRVÝ POSOL

Ctihodní muži staroslávnych Téb!
Nech vezmem
ktorýkoľvek ľudský život, nemôžem
ho ani chváliť ani haníť, lebo
osud ľudí povznáša i zráža bez ohľadu
na to, či sú práve šťastní a či
nešťastní, a nikto nevie, čo má pred sebou.
Kreónov osud napríklad bol závideniahodný.
Vyhnal z vlasti nepriateľov, získal
zvrchovanú moc a vládol, obkvitany
ušľachtilým potomstvom. A teraz všetko
stráca. Lebo ten, kto príde o radosť,
už nežije a podľa môjho názoru
je vlastne živou mŕtvolou. Keď bude tvoj
dom
prekypovať bohatstvom a budeš bývať
vo vladárskej nádhere, no radosť z toho
všetkého ti bude chýbať — ani za tieň dymu
neodkúpim od teba to smutné postavenie.

NÁČELNÍK ZBORU

Akú mrcha zvesť zas nesieš
kráľovskému palácu?

PRVÝ POSOL

Sú mŕtvi. Príčinou
ich smrti sú však živí.

NÁČELNÍK ZBORU

Kto je mŕtvy? A
kto zabil? Hovor!

PRVÝ POSOL

Zomrel Haimón,
jeho krv je preliata.

NÁČELNÍK ZBORU

Čou rukou? Otcovou či jeho vlastnou?

PRVÝ POSOL

Sám sa zabil, v lneve, pokladajúc
svojho otca za vraha.

NÁČELNÍK ZBORU

Ó, veštec, tak
sa plnia tvoje hrozné slová!

PRVÝ POSOL

Veru. A my uvážme, čo teraz.

Z paláca vychádza Eurydika.

NÁČELNÍK ZBORU

Pozri — práve
vyšla z brány Kreontova žena Eurydika.
Úbohá! To vyšla náhodou? A či
ju privolala správa o synovi?

EURYDIKA

Začula som čosi, občania, keď som sa
práve chystala vyjsť z domu, aby som sa
pomodlila k Palas Aténe. V tej chvíli, keď
som odsúvala závoru, mi doletela
k sluchu zvesť, že našu rodinu zas
stihlo nešťastie. Od úfaku som omdlela
a padla do náručia slúžok. Teraz však
chcem znova počuť, čo sa stalo.
Viem už, že sa stalo čosi zlé,
a som už na to pripravená.

PRVÝ POSOL

Milá pani, bol som pri všetkom
a nezamlčím ani slovo. Načo by
aj boli pekné reči, keby sa už
o chvíľočku ukázalo, že sú lživé?
Pravda vyjde najavo. Nuž — sprevádzal som
tvojho muža na lúku, kde ležalo to
mŕtve telo úbohého Polyneika,
roztrhané psami. Vzývali sme Hekatu
i Háda, aby milostivo zadržali
hnev, a umyli sme telo svätým
kúpeľom a v ohni z čerstvých konárov sme
spopolnili jeho zvyšky. Potom sme mu

nasypali vysoký hrob z prstí jeho
otčiny a ponáhľali sme sa k hrobke,
vyhlbnej do skál, ktorú dostalo to
dievča za svadobnú sieň. Už z diaľky zistil
ktosi z nás, že z toho neposväteného
miesta počuť prenikavý plač, a oznámil
to vládcovi. Ten pridá do kroku — kým
nedoľahne kvílenie aj k jeho ušiam.
Kreón zastoná a s bôľom v hlase zvolá: „Ó,
ja nešťastný, nie je to sen? Je táto
cesta ozaj najstrašnejšou zo všetkých ciest,
po ktorých som dosiaľ kráčal? Počujem hlas
syna! Chytró, sluhovia, sem k hrobu! Odvalte
ten balvan z otvoru a presvedčte sa, či
tam naozaj je Haimón, alebo ma klamú
bohovia!” My, plniac rozkaz zdeseného
vládára, sme nazerali dnu a
zazreli sme v hrobke, celkom vzadu, chůda
dievča, ako visí, uškrtaná vlastným
závojom, a Haimón objíma jej trup a
vzlyká nad svojou už mŕtvou nevestou a
nad otcovým činom. Uzrel to aj Kreón, horko
zabedákal, vstúpil do hrobky a
zarmútené zvolal: „Nešťastník, čo ty tu
hľadáš? Kam si podel rozum? Aký úder
osudu to bol, čo ťa ho zbavil? Vyjdi, syn
môj, vidíš, že ťa prosím!” Syn však naňho
vrhol divý pohľad, plný pohrdania,
nepovedal slova, iba vytasil na otca
ostrý meč, no nezasiahol, lebo Kreón
sa dal na útek. A vtedy nešťastný
syn, nahnevaný na samého seba,
obrátil svoj meč a vrazil si ho do prs a
kým ešte dýchal, privinul sa
oťažie vajúcou rukou k svojej dievčine
a chrčal, chrliac gejzír krvi na jej bledú tvár.
A leží tam i teraz, mŕtvy pri mŕtvej.
Až v Háde dostal požehnanie, neborák,
pre svoju lásku, zato ľuďom podal dôkaz,

že za pochabosť sa platí najkrutejšia daň.

Eurydika sa vráti do paláca.

NÁČELNÍK ZBORU

Čo o tom súdiš? Pani odišla
bez toho, aby čosi povedala.

PRVÝ POSOL

Čudné.
Urobila to však, dúfam, iba preto,
lebo nechce syna oplakávať
verejne a šla dať služobníctvu príkaz
na domáci smútok. Veď je rozumná. Nič
hádám nevykoná.

NÁČELNÍK ZBORU

Ach, len aby. Podľa mňa
tak ako veľký nárek ani veľké
mlčanie nič dobré neveští.

PRVÝ POSOL

Tak poďme dnu
a pozrime sa, či tam zo zúfalstva
niečo nevymýšľa! Vravíš dobre — veľké
mlčanie, to býva zakaždým zlé znamenie.

*Prvý posol vojde do paláca. Prichádza Kreón, v náručí nesie Haimónovu
mŕtvolu.*

NÁČELNÍK ZBORU

No hľa — tu prichádza sám náš vládca
a v náručí — ak to tak môžem povedať — má
jasný dôkaz viny. Nie cudzej — svojej vlastnej.

KREÓN

Beda, ó, beda!
Tých, ktorým nieto rady,
ich činy do záhuby strhnúť vedľa!
Pozrite na vraha, čo o život
pripravil svoju krv, svoj vlastný plod!
Nešťastné bolo moje rozhodnutie, synu,
veď si bol taký mladý, taký mladý!
Skaza, ó, skaza,
že si tak skoro umrel! Na tom vinu

mám ja, nie mladosť, ktorá na pochabosť
zvádza.

NÁČELNÍK ZBORU

Pochopil si to, bohužiaľ, už neskoro.

KREÓN

Ó, aký bôľ!
Áno — už všetko chápem!
Predtým — to bol ošial
poraneného mozgu! To ma pomiatol
zlý boh a hnal ma cestou — necestou až po žiaľ
a ja som zadupával vlastnú radosť v prach!
Ach, nieto miery v ľudských príkoriach!

Druhý posol vyjde z paláca.

DRUHÝ POSOL

Pane môj, na teba sa tuším valia
nešťastia — veď jedno nešťastie si nesieš
v náručí a druhé ťa už čaká doma.

KREÓN

Aké? Je na svete vari horšie zlo, než toto?

DRUHÝ POSOL

Jeho matka — tvoja manželka sa
zavraždila. Leží v mláke krvi, úbohá.

KREÓN

Beda, ó, beda!
Smrť, aká si len temná!
Pád do tej temnoty sa prežiť nedá!
Zlý posol, čo mi to len za bolesť
pôsobíš? Čo to vravíš? Tvoja zvesť,
hoci už nie som nažive, ma znova vraždí!
S čím si to prišiel, chlapče? Je to pre mňa?
Skaza, ó, skaza!
Nestačí, že ja sám som mŕtvy navždy —
ešte aj ona, úbohá, zo sveta schádza?

Otvorí sa brána paláca, vidieť mŕtvu Eurydiku.

NÁČELNÍK ZBORU

Môžeš sa na ňu pozrieť — tu je vystretá!

KREÓN

Ó, aký žiaľ,
keď po prvom hneď druhý úder zasiahne ťa!
Čo ešte príde, aby som to vydržal?
Len teraz som vzal do náručia mŕtve dieťa,
a už mi mŕtvu ženu kladú pred nohy!
Nešťastná matka! Syn môj úbohý!

DRUHÝ POSOL

Šla pred oltár a prebodla sa mečom. No
jej oči vyhasli až po chvíli, keď
najprv oplakala Megara, čo skočil
z hradieb, potom Haimóna. Aj teba ešte
stihla prekliat ako vraha svojho potomstva.

KREÓN

Strasť, ó, strasť!
Desivý je môj úděl! Nevieť prečo
mi neprebodne srdce jeden z vašich mečov?
Strasť, ó, strasť!
Taká, že nemôže už vzrásť!

DRUHÝ POSOL

Áno, keď umierala — pripisovala
ti na účet smrť oboch synov.

KREÓN

Hovor znova
všetko, ako sa to stalo!

DRUHÝ POSOL

Ako vravím —
prebodla si srdce vlastnou rukou
od zármutku nad správou, že Haimón nežije.

KREÓN

Ó, keby som tak mohol za príčinu
jej smrti iných vyhlásiť! — No, úbohá,
ja som to, kto ťa zabil, nesiem vinu
ja jediný, ó, áno, ja! Sem, sluhovia,
chopte sa ma a z tohto miesta odvedte ma!
Som nič! Som hrozný nič, čo seba nemá!

NÁČELNÍK ZBORU

Hovoríš dobre — ak je tu dnes vôbec niečo
dobré — od hrôzy sa treba odvrátiť.

KREÓN

Príď, ó, príď,
privolávam ťa, osud, príď a privod'
ten úder, ktorý naraz ukončí môj život!
Príď, ó, príď,
lebo už nemám prečo žiť!

NÁČELNÍK ZBORU

To nechaj na budúcnosť, nech sa o to
postarajú bohovia! My máme na starosti prítomnosť.

KREÓN

Veď bohov prosím o to, po čom túžim!

NÁČELNÍK ZBORU

O nič nepros, lebo každý človek
má svoj osud, ktorému sa nevyhne.

KREÓN

Odvedte ma. Už šaliem od súženia.
Veď, hoci som to nechcel, mojou vinou
si zomrel, syn môj! Aj ty, moja žena!
Kam sa mám teraz podieť? Zrúcaninou
je všetko vokol mňa! Ó, strašné rany
osudu, pred vami sme bez ochrany!

NÁČELNÍK ZBORU

Iba rozvážni ľudia vedia byť šťastní.
Nehrešte, uráža to bohov. Človeka,
ktorý si mnoho o sebe myslí a používa veľké slová,
neminie veľký trest a konať s rozvahou sa naučí
až na staré kolená.